

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
وزیر

باسمه تعالی

شماره: ۱۴۰/۱۹۷
تاریخ: ۱۴۰۳/۱۲/۲۸
پیوست:

کمیته مستندسازی
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار
واحدهای مجری:
استان: مدیر کل
شهرستان، منطقه، ناحیه: ارسال شود
واحدهای آموزشی: ارسال شود
همانگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی
کد: ۱۷/۱۴۰/۰۳/۱۲/۹۷ ص

مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان...

با سلام و احترام

به پیوست **شیوه‌نامه رویداد الف تا** به منظور الگوسازی از تجربیات و اقدامات نوآورانه و تحولی و ایجاد بستر برای تعامل و هم‌افزایی بین معلمان، مدیران مدارس و فعالان تربیتی سراسر کشور با تأکید بر اجرای دقیق مفاد آن ارسال می‌شود.

علیرضا کاظمی

شیوه‌نامه سومین رویداد الفتا

۱- مقدمه

وضعیت کنونی نظام آموزش و پرورش کشور مملو از ظرفیت‌ها، انگیزه‌ها و تجربه‌های قابل ستایشی است که هم‌افزایی و شبکه‌شدن آن‌ها با یکدیگر، موجب ترویج و تکثیر مدرسه‌ی مطلوب سند تحول بنیادین و معلم تحول‌آفرین خواهد شد. تحقق این مهم، نیازمند شناسایی و الگوسازی تجربیات تحولی موفق و همچنین زمینه‌سازی برای تعامل و هم‌افزایی معلمان و مدیران مدارس است. در این راستا وزارت آموزش و پرورش در قالب برگزاری رویداد الفتا در تلاش است با الگوسازی از تجربیات و اقدامات نوآورانه و تحولی و ایجاد بستر برای تعامل و هم‌افزایی بین معلمان، مدیران مدارس و فعالان تربیتی سراسر کشور زمینه حرکت و کنش جمعی معلمان را برای تحول در مدرسه فراهم سازد.

این تجربیات در قالب «بانک تجربیات» و «مستندهای رویش» در وبگاه رویداد الفتا به آدرس www.alefta.ir قرار گرفته که مرجعی بسیار ارزشمند برای الگوگیری معلمان و مدیران مدارس سراسر کشور است.

انتظار می‌رود مدیران کل محترم، علاوه بر معرفی این وبگاه به معلمان استان، نسبت به ترویج رویداد و تشویق برای مشارکت حداکثری و به اشتراک گذاشتن تجربیات ایشان اهتمام ورزند. همچنین توجه ویژه به برگزاری باکیفیت رویدادهای استانی طبق شیوه‌نامه، مورد انتظار است.

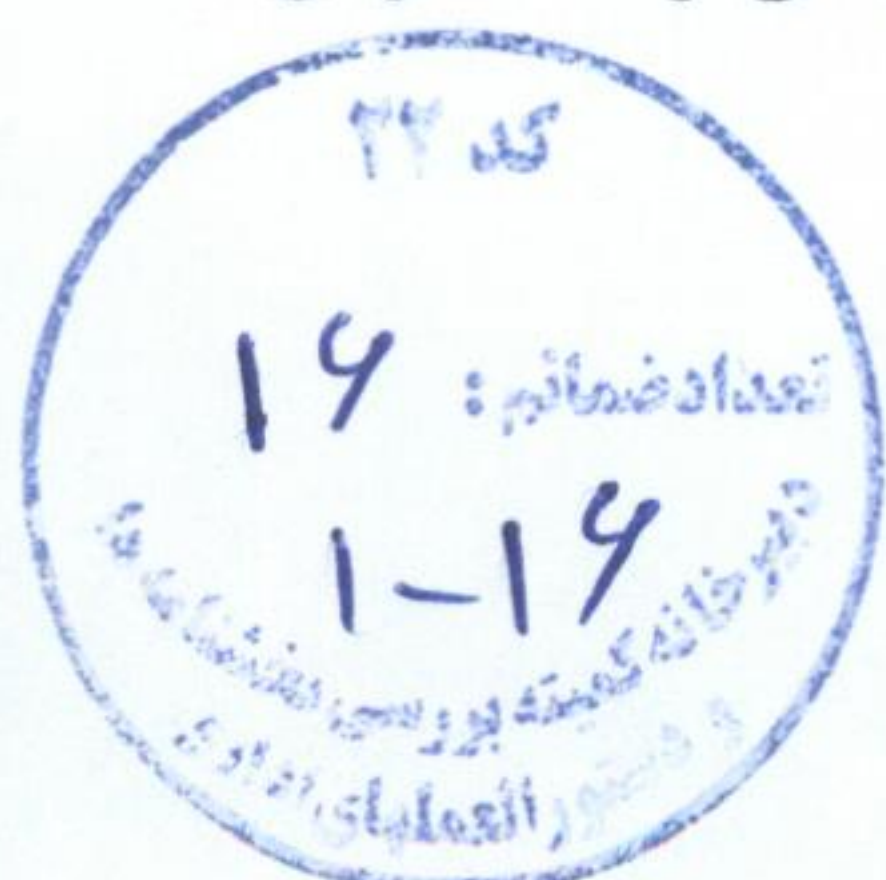
شایان ذکر است گزارش میزان مشارکت هر استان به صورت برخط در وبگاه رویداد منتشر خواهد شد.

۲- اهداف و رویکردها

- زمینه‌سازی برای شناسایی و روایت قاعده‌مند تجارب تحول‌آفرین مدرسه‌ای، به نحوی که برای عموم مخاطبان، امیدآفرین و الهام‌بخش باشد.
- مستندسازی، به‌اشتراک‌گذاری و ایجاد بانک تجارب تحول‌آفرین مدرسه‌ای به منظور استفاده‌ی عموم معلمان، خانواده‌ها و فعالان تعلیم و تربیت و...
- بسترسازی برای مشارکت، تعامل، هم‌افزایی و شکل‌گیری جریان اجتماعی شبکه معلمان، خانواده‌ها و مدارس تحول‌آفرین

۳- مستندات قانونی

- راهبرد ۶ سند تحول بنیادین
- گسترش و تعمیق فرهنگ پژوهش و ارزشیابی، خلاقیت و نوآوری، نظریه‌پردازی و مستندسازی تجربیات علمی و بومی تربیتی در نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی
- راهکار ۵-۱۸
- استقرار نظام خلاقیت و نوآوری در آموزش و پرورش در راستای تربیت جامع و بالندگی معنوی و اخلاقی و حمایت مادی و معنوی از مدیران، مربیان و دانش‌آموزان خلاق و نوآور و کارآفرین
- برنامه ۴ از راهکار ۳-۴
- تدوین برنامه جامع مشارکت خانواده و نهادهای تربیتی و آموزشی برای تقویت فرهنگ تربیتی خانواده‌ها و تحقق شایستگی‌های پایه دانش‌آموزان
- برنامه ۲ از راهکار ۷-۸
- توسعه زیرساخت‌های مدیریت دانش، مستندسازی و بکارگیری تجربیات منابع انسانی آموزش و پرورش
- برنامه ۲ از راهکار ۱-۱۰
- باز مهندسی و افزایش اثربخشی برنامه‌های پاسداشت مقام معلم، با رویکرد الگوسازی و اسوه بودن معلمان موفق و گسترش تجربیات آنان
- برنامه ۲ از راهکار ۴-۱۰

مستندسازی و طراحی سازوکارهای بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و تجارب بازنشستگان در تصمیم‌سازی، تدوین و اجرای طرح‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌ها، به ویژه نظارت و انتقال تجربیات و دانش ضمنی آنان در انطباق منابع انسانی جدیدالورود با فرهنگ سازمانی

- پروژه شماره ۱۲ نقشه راه اجرای سند تحول
استقرار نظام خلاقیت و نوآوری در آموزش و پرورش در راستای تربیت جامع و بالندگی معنوی و اخلاقی و حمایت مادی و معنوی از مدیران، مربیان و دانش‌آموزان خلاق و نوآور و کارآفرین

۴- معرفی رویداد بین‌المللی الفتا

رویداد الفتا سازوکاری است که با خلق روایت‌های الهام‌بخش تربیتی، الگوسازی از تجربیات برتر و ایجاد بستر تعامل و هم‌افزایی میان معلمان، مدیران مدارس، خانواده‌ها و فعالان تربیتی سراسر کشور، زمینه ترویج شایستگی‌های پایه‌ی برنامه درسی مطلوب و ویژگی‌های مدرسه‌ی مطلوب سند تحول بنیادین و معلم تحول‌آفرین را فراهم می‌سازد و از این طریق بستر حرکت جمعی ایشان را برای تحول در مدرسه فراهم می‌سازد. برای این منظور، مراحل ذیل در رویداد الفتا طراحی شده است:

۱- دریافت، گردآوری و شناسایی تجارب معلمان، مدیران، کادر مدارس، مدرسان خانواده و اعضای انجمن‌های اولیاء و مربیان سراسر کشور

برای این منظور تجربیات خلاقانه و نوآورانه از طریق تارنمای رویداد الفتا به نشانی www.alefta.ir دریافت و گردآوری می‌شود.

۲- داوری و ارزیابی تجربیات

در این مرحله بر اساس شاخص‌های مشخص شده، تمامی تجربیات بارگذاری شده داوری خواهد شد.

۳- برگزاری نمایشگاه استانی و کشوری

پس از شناسایی تجربیات تحول‌آفرین و الهام‌بخش، زمینه روایت و به‌اشتراک‌گذاری این تجربیات از طریق برگزاری رویدادها و نمایشگاه‌های استانی و یک رویداد ملی فراهم خواهد شد. در بند ۶ بخشنامه، پیرامون برگزاری رویداد استانی و کشوری توضیحاتی ارائه شده است.

۴- تولید محصولات چندرسانه‌ای جذاب به‌منظور به‌اشتراک‌گذاری و روایت تجربیات برتر

پس از برگزاری رویدادهای استانی و کشوری، دبیرخانه‌های استانی و کشوری موظف هستند با استفاده از ظرفیت‌های استانی و ایجاد مشارکت با صدا و سیمای استان و شبکه آموزش سازمان صدا و سیما، محصولات چند رسانه‌ای جذاب از قبیل مستندهای کوتاه و بلند از تجربیات برتر، تولید پادکست‌های روایت تجربیات، تدوین کتاب ایده‌های الفتا و نظیر آن را تولید نمایند.

۵- ایجاد بانک تجربیات

دبیرخانه کشوری رویداد با ایجاد بانک تجربیات در بستر تارنمای www.alefta.ir زمینه‌ی به‌اشتراک‌گذاری هرچه بهتر تجربیات را فراهم خواهد آورد. در حال حاضر در این تارنما، تجربیات برتر ارائه شده در نخستین و دومین رویداد الفتا در قالب‌های متنوعی مانند «بانک تجربیات»، «رادیو الفتا» و «مستندهای رویش» در دسترس است.

۶- برقراری پیوند مؤثر بین برگزیدگان رویداد با عموم معلمان کشور در بستر برنامه (اپلیکیشن) «ایوان الفتا»

در این مرحله، برنامه «ایوان الفتا» در دسترس عموم معلمان کشور قرار خواهد گرفت. در این برنامه تعاملی، فضایی برای «برگزاری نشست مجازی و ارائه‌ی تجربیات برگزیدگان رویداد برای معلمان سراسر کشور»، «گفتگو و مباحثه‌ی معلمان با برگزیدگان در یک فضای عمومی» و همچنین «ایجاد یک فضای اختصاصی برای تداوم ارتباط و مشاوره گرفتن از معلمان برگزیده» فراهم خواهد شد.

۵- ارکان برگزاری رویداد الفتا

۵-۱- سطح کشوری

پیگیری‌های سطح کشوری رویداد در یکی از کمیته‌های شورای راهبری تحول اداری به انتخاب وزیر محترم انجام خواهد شد. اعضای پیشنهادی برای تشکیل این کمیته، علاوه بر اعضای ثابت آن عبارت است از:

- دبیر شورای هماهنگی و اجرای سند تحول بنیادین به عنوان دبیر رویداد
- دبیر اجرایی رویداد
- دبیر علمی رویداد
- دبیر رسانه‌ای رویداد
- دو نفر از برگزیدگان سال‌های گذشته به انتخاب دبیر رویداد
- نمایندگان معرفی شده توسط هریک از واحدهای ستادی ذیل: سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی - معاونت آموزش ابتدایی - معاونت پرورشی و فرهنگی - معاونت آموزش متوسطه - اداره کل انجمن اولیاء و مربیان - مرکز اطلاع‌رسانی و روابط عمومی

۵-۲- سطح استانی

با عنایت به لزوم برگزاری باکیفیت رویدادهای استانی، تحقق اهداف رویداد و پیگیری مجدانه اقدامات در سطح استان، لازم است جلسات برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در سطح استان با پیگیری مدیرکل محترم استان ذیل یکی از کمیته‌های شورای راهبری تحول اداری به صورت منظم صورت پذیرد. اعضای پیشنهادی برای تشکیل این کمیته عبارت است از:

- مدیرکل آموزش و پرورش استان؛ رئیس دبیرخانه
- مشاور راهبری تحول مدیرکل به عنوان دبیر استانی رویداد
- معاون آموزش ابتدایی استان
- معاون آموزش متوسطه استان
- معاون پرورشی و فرهنگی استان
- رئیس اداره انجمن اولیاء و مربیان استان
- رئیس اداره اطلاع‌رسانی و روابط عمومی استان
- دو نفر از معلمان استان به انتخاب مدیر کل استان که در اولین و یا دومین رویداد الفتا برگزیده شده‌اند.

۶- مراحل برگزاری رویداد

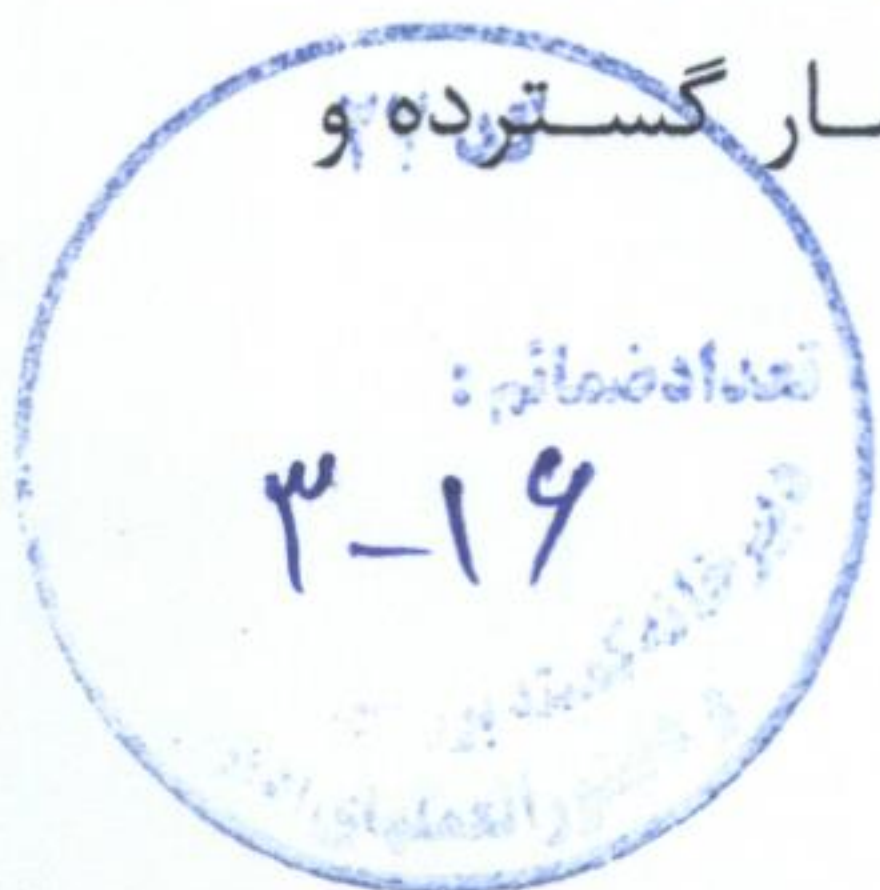
۶-۱- مرحله استانی

پس از داوری مرحله استانی، تجربیات برتر هر استان مشخص می‌شود. سپس این تجربیات از طریق برگزاری نمایشگاه استانی، تولیدات چند رسانه‌ای و نشست‌های گفتگو محور معلمان با سایر معلمان همان استان به اشتراک گذاشته خواهد شد.

نکته مهم: باتوجه به لزوم آشنایی معلمان هر استان با تجربیات برتر آن استان، رویداد استانی الفتا در تیرماه ۱۴۰۴ با حضور برگزیدگان الفتای ۱، ۲ و ۳ توسط اداره کل استان برگزار خواهد شد.

مقتضی است دبیرخانه‌های استانی برای برگزاری هرچه بهتر رویداد، اقدامات ذیل را پیگیری و اجرا نمایند:

- ۱- اطلاع‌رسانی و تبلیغ مناسب رویداد
- اطلاع‌رسانی رویداد و فرآیندهای آن به تمامی معلمان، مدیران و فعالان تربیتی استان، انتشار گسترده‌ی پوستر و تیزر رویداد در کانال‌ها و گروه‌های اطلاع‌رسانی داخلی، محلی و صدا و سیما استان
- تدوین و ارسال بخشنامه به تمامی مدارس دولتی و غیردولتی استان
- استفاده از ظرفیت همکاری داوطلبانه و افتخاری برگزیدگان دوره‌های اول و دوم الفتا، رهیاران تحول، سرگروه‌های آموزشی، نومعلمان تحول خواه و دانشجویان دانشگاه فرهنگیان، به عنوان «سفیران الفتا» برای انتشار گسترده و

- اطلاع‌رسانی عمومی رویداد به تمامی معلمان شاغل و بازنشسته و فعالان تربیتی استان و دعوت چهره به چهره معلمان برجسته و تحول‌آفرین برای شرکت در رویداد
- برگزاری جلسات توجیهی- آموزشی توسط هریک از معاونت‌های ابتدایی، متوسطه (متوسطه اول، متوسطه دوم نظری و فنی - حرفه‌ای)، پرورشی و فرهنگی و تربیت بدنی و سلامت در مناطق و نواحی آموزشی
 - شناسایی و ترغیب مدارس برتر استان برای مشارکت در رویداد
 - دعوت دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها، اندیشکده‌ها و فعالان آموزشی و پرورشی با ارسال نامه رسمی مدیر کل محترم
 - ۲- برگزاری نشست‌های گفتگو محور معلمان در سطح استان به منظور آشنایی معلمان با تجربیات برتر شناسایی شده در اولین و دومین رویداد الفتا
 - ۳- برگزاری با کیفیت نمایشگاه استانی با حضور تجربیات برتر شناسایی شده در اولین و دومین رویداد الفتا در هر استان در هفته بزرگداشت مقام معلم و تقدیر از برگزیدگان استانی
 - توجه: در برگزاری نمایشگاه استانی از تمام ظرفیت‌های موجود آموزش و پرورش استان و دستگاه‌ها با رعایت صرفه و صلاح و از محل منابع استان استفاده شود.
 - ۴- تعامل با صدا و سیما استان به منظور تولید برنامه‌های ویژه، به خصوص، در هفته بزرگداشت مقام معلم و حضور برگزیدگان استانی در برنامه‌های تلویزیونی
 - ۵- تولید محصولات چندرسانه‌ای پیرامون تجربیات برتر در راستای الهام‌بخشی و به اشتراک‌گذاری هرچه بیشتر تجربیات در سطح کشور
 - ۶- تهیه و ارسال گزارش کامل، جامع و مصور از برگزاری مرحله استانی رویداد به دبیرخانه کشوری
 - ۷- ارسال تجارب برتر کشوری به مدارس استان در قالب‌های متنوع و شوق‌انگیز جهت استفاده‌ی معلمان و مدیران مدارس

۲-۶- مرحله کشوری

در این مرحله پس از انجام فرآیند داوری مرحله کشوری، با حضور مدارس و معلمان برتر سطح کشور بزرگترین اجتماع سالانه معلمان تحول‌آفرین شکل خواهد گرفت و با برگزاری رویدادی تعاملی، زمینه به اشتراک‌گذاری تجربیات، تجلیل و معرفی معلمان برتر به عموم جامعه با همکاری سازمان صدا و سیما انجام خواهد شد.

به منظور راه‌اندازی بانک تجربیات سومین رویداد الفتا و معرفی معلمان برتر کشور، محصولات رسانه‌ای مؤثری از برگزیدگان رویداد تولید خواهد شد. همچنین زمینه‌ی حضور معلمان برتر در شبکه‌های ملی و استانی صدا و سیما فراهم خواهد شد.

همچنین به هریک از برگزیدگان مرحله کشوری رویداد، جایگاهی اختصاصی در برنامه «ایوان الفتا» داده خواهد شد تا با استفاده از ظرفیت فضای مجازی، زمینه‌ی روایت و به اشتراک‌گذاری و تکثیر تجربیات توسط معلمان برگزیده فراهم شود.

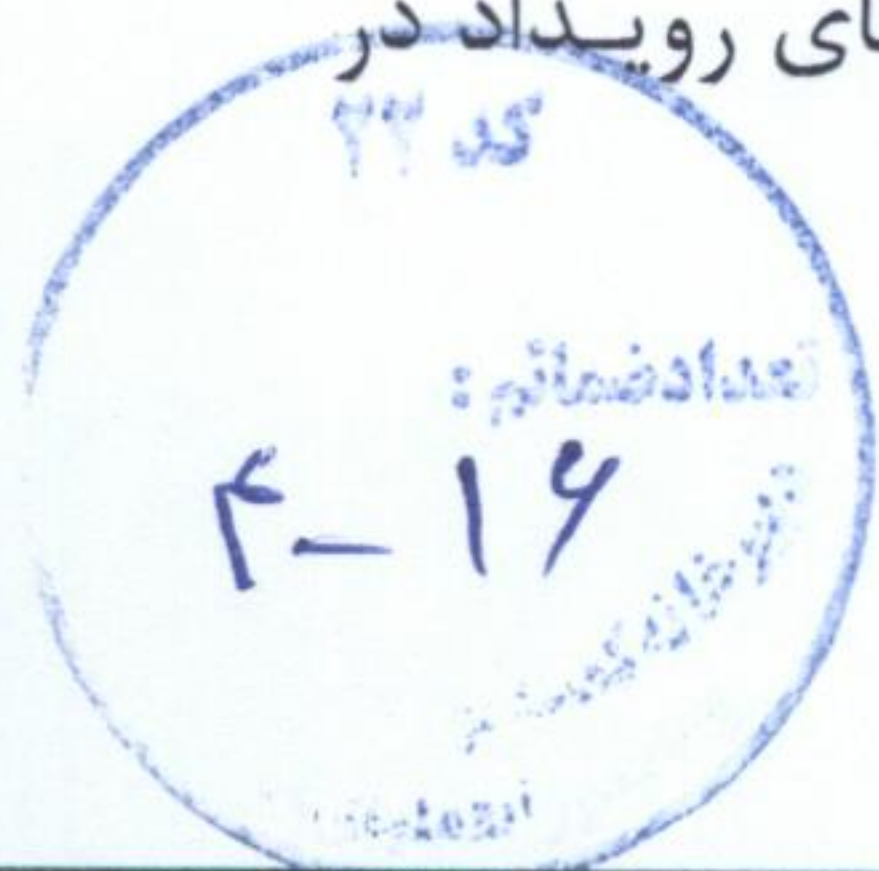
رویداد تعاملی مرحله کشوری شامل بخش‌هایی مانند غرفه‌های روایت‌گری، گعده‌های تجربه نوردی، ارائه‌ی معلمان در قالب سخنرانی کوتاه و گفتگوهای معلمان خواهد بود.

۷- شرکت‌کنندگان رویداد

تمامی معلمان، مربیان، مدیران و معاونین مدارس، هنرآموزان، خانواده‌های فعال انجمن‌های اولیاء و مربیان، مدرسان آموزش خانواده، سرپرست‌های مدارس شبانه‌روزی و سایر عوامل انواع مدارس دولتی و غیردولتی می‌توانند در این رویداد شرکت و آثار خود را ارسال نمایند.

۸- بخش‌های رویداد

رویداد شامل سه بخش کلی است که در تصویر ذیل به صورت مختصر معرفی شده است. همچنین پیوست رسانه‌ای برای معرفی بخش‌ها، موضوعات و شاخص‌های داوری به‌زودی در تارنمای الفتا به آدرس www.alefta.ir و کانال‌های رویداد در پیام‌رسان‌های شاد، بله و ایتا بارگذاری خواهد شد.

بخش اول: تک تجربه‌ها

در این بخش، معلمان و مربیان، هنرآموزان و مدیران مدارس، تجربیات نوآورانه و تحول‌آفرین خود را ذیل موضوعات جدول ۱ ثبت می‌کنند. این تجربیات به تحول در **کل مدرسه** منجر نشده است.

بخش دوم: مدارس پیشتاز تحول

در این بخش، مدیران مدارس، تجربیات نوآورانه و تحول‌آفرین مدرسه‌ی خود را که با همکاری کادر آموزشی و تربیتی مدرسه انجام داده‌اند و منجر به تحول در «چند بعد» مدرسه شده است، به ثبت می‌رسانند. این بخش، در جستجوی تجاربی است که به تحول در «**کل مدرسه**» منجر شده است.

ابعاد مدرسه‌ی مطلوب (مدیریت و رهبری، ارکان مدرسه، برنامه درسی و تربیتی، فضا و تجهیزات، جو و فرهنگ حاکم بر مدرسه و نتایج مورد انتظار) در الگوی مفهومی مدرسه تراز سند تحول بنیادین شرح داده شده است

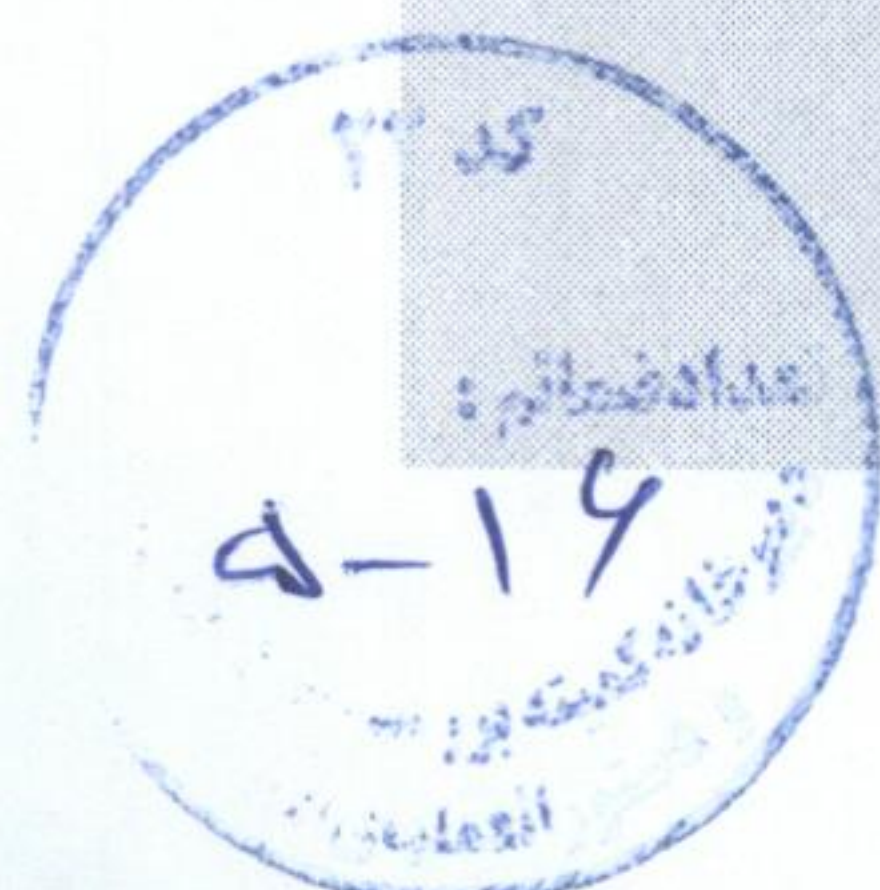
بخش سوم: انجمن‌های اولیاء و مربیان

در این بخش، انجمن‌های اولیاء و مربیان مدارس و مدرسان آموزش خانواده، تجربیات نوآورانه و تحول‌آفرین خود را بر اساس محورهای مشخص شده به ثبت می‌رسانند.

تجربیات نوآورانه و تحول‌آفرین معلمان، مربیان، هنرآموزان و مدیران مدارس که ذیل موضوعات جدول ۱ قرار می‌گیرند، در این بخش ثبت می‌شوند. محورها، زیرمحورها و موضوعات هر محور بر اساس چارچوب شایستگی‌های پایه و عمومی نظام تربیت رسمی عمومی جمهوری اسلامی ایران در جدول ذیل معرفی شده است. شایان ذکر است این تجربیات به تحول در کل مدرسه منجر نشده است، اما در همان موضوع می‌تواند برای عموم معلمان کشور الهام‌بخش باشد.

۸-۱-ب) جدول ۱ (محورها، زیر محورها و موضوعات تک تجربه‌ها)

محور	زیر محور	موضوعات	موضوعات ویژه
هویت اسلامی - ایرانی	هویت دینی-معنوی	- ارتباط با خدا (نماز، دعا و...) - انس با قرآن - ارتباط معنوی و الگویی با اهل بیت - نظام معارف دینی - سایر موضوعات	انس با قرآن
	هویت قومی - ملی - انقلابی	- حفظ و پاسداشت زبان و فرهنگ فارسی - دشمن ستیزی - شناخت عناصر و ویژگی‌های قومیتی - آشنایی با شخصیت‌ها و قهرمانان ملی، هم‌استانی و بومی در زمینه‌های مختلف علمی، فرهنگی، سیاسی و ... - هویت روستایی - سایر موضوعات	روایت پیشرفت ایران در سطوح ملی، استانی، شهری و روستایی

حیا، عفاف و حجاب	- پذیرش نقش‌های جنسی و جنسیتی - دانش‌آموزان در خانواده و جامعه - سایر موضوعات	هویت خانوادگی - جنسیتی	
مهارت فرضیه‌سازی در علوم تجربی و علوم اجتماعی	- روحیه کندوکاو و پرسش‌گری - مهارت پژوهش‌گری - تجربه‌ورزی - سایر موضوعات	حقیقت‌جویی، جست‌وجوگری و اکتشاف	تفکر و تعقل
- مهارت حل مسأله در ریاضیات	- مهارت تجزیه و تحلیل اطلاعات - مهارت استدلال، ارزیابی و قضاوت - مهارت خردورزی و تعقل - سایر موضوعات	تحلیل، استدلال و سنجش‌گری (نقادی)	
درک مطلب	- دریافت انواع پیام و مهارت گوش دادن - تحلیل انواع پیام کلامی مکتوب و غیرمکتوب - سازماندهی و ابراز خواسته‌ها، احساسات و ایده‌های خود به صورت واضح، محترمانه، قانع‌کننده و متناسب با موقعیت	مهارت‌های پایه‌ی زبانی برای برقراری و حفظ ارتباط	
مقاومت و ظلم‌ستیزی	- قانون‌مداری در پرتو آگاهی از حقوق و تکالیف خود - احساس مسئولیت و ایفای نقش اجتماعی - سایر موضوعات	تعهد و مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی	ارتباط مسئولانه و مؤثر
	- آگاهی از شیوه‌های تأثیرگذاری انواع رسانه‌ها و مواجهه با آنها - استفاده صحیح از فناوری‌های ارتباطی و محصولات رسانه‌ای - سایر موضوعات	سواد ارتباطی - رسانه‌ای	
نظم فردی و گروهی	- مدیریت زمان - مهارت برنامه‌ریزی، اجرا و پایش برنامه‌ها - سایر موضوعات	برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری	
تقویت اراده	- تقویت استقامت و تاب‌آوری - مدیریت هیجانات، احساسات، رفتارها و عادات - تأمین متعادل نیازهای زیستی - بدنی خود (تحرک، ورزش، تغذیه، خواب و بهداشت) - سایر موضوعات	خویشتن‌بانی و خویشتن‌داری	خویشتن‌سازی
هدایت تحصیلی و شغلی	- مدیریت درآمد و هزینه - گسترش فرهنگ کار و تلاش - مهارت‌های پایه شغلی - شناسایی و هدایت استعدادها - برتر (شهاب) - سایر موضوعات	تدبیر معیشت	

* نکات مهم در بخش تک تجربه‌ها

نکته نخست: در الفتای ۳، برخلاف دو سال گذشته، تجارب ناب معلمان ذیل **عناوین دروس** دریافت نمی‌شود، بلکه تجارب بر اساس **شایستگی‌هایی که باید در دانش‌آموزان ایجاد شود**، گردآوری و داوری خواهد شد، بنابراین معلمان تمام دروس می‌توانند در هر یک از موضوعات جدول فوق شرکت کنند و تجارب نوآورانه و تحول‌آفرین خود را ذیل این موضوعات ارسال نمایند.

دلیل این تغییر رویه این است که آنچه در تعلیم و تربیت مهم است، شایستگی‌های دانش‌آموز است و دروس مختلف، فقط وجه ابزاری و واسطه‌ای برای ایجاد این شایستگی‌ها در دانش‌آموزان دارند و از طرفی، هر یک از این شایستگی‌ها که در جدول فوق ذکر شده‌اند، می‌تواند در دروس مختلفی ایجاد شود. به عنوان مثال، معلم درس ریاضی می‌تواند فعالیت‌های یاددهی - یادگیری برای «مهارت تجزیه و تحلیل» یا «مهارت حل مسأله در ریاضیات» یا «روایت پیشرفت ایران» یا «مهارت استدلال و ارزیابی و قضاوت» یا «گسترش فرهنگ کار و تلاش» طراحی و اجرا کند یا معلم درس فارسی می‌تواند فعالیت‌های یاددهی - یادگیری را در موضوعاتی مانند «ارتباط معنوی و الگویی با اهل بیت» یا «مهارت درک مطلب» یا «حیا و عفاف و حجاب» یا «مقاومت و ظلم‌ستیزی» و نظیر آن طراحی و اجرا کند. بنابراین آنچه برای داوران دبیرخانه‌ی الفتا مهم است، ابتکار معلم و کیفیت تجربه‌ای است که خلق کرده است، به‌نحوی که شایستگی‌های جدول فوق در دانش‌آموزان ایجاد شود.

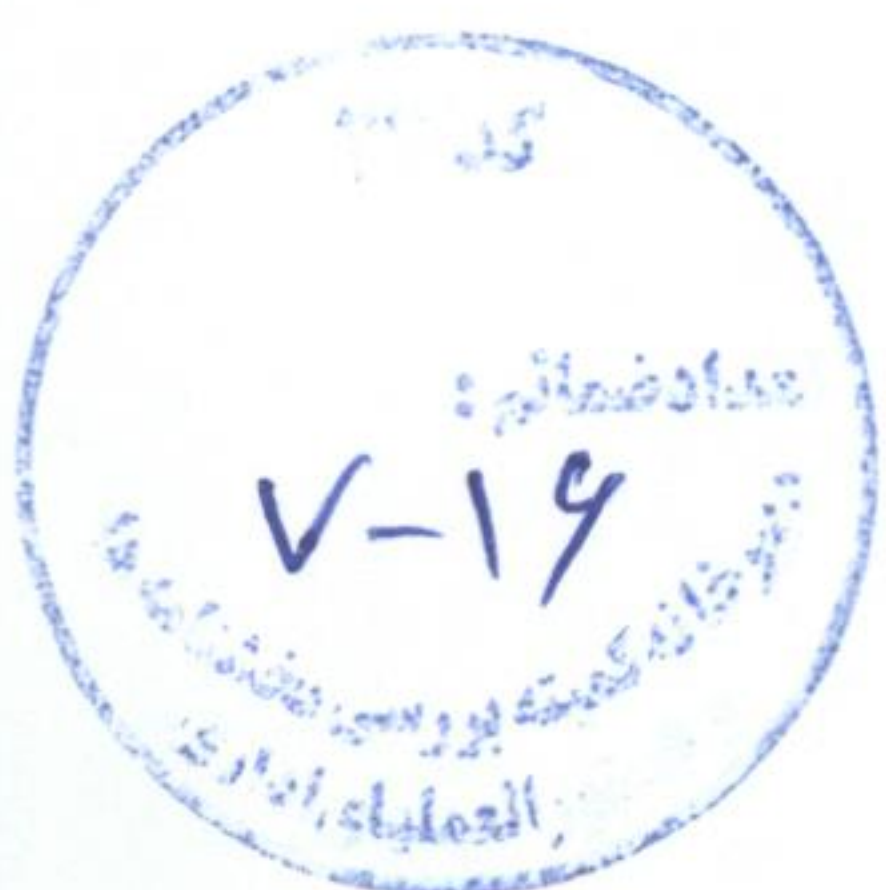
نکته دوم: داوران رویداد برای اینکه بتوانند کیفیت تجارب نوآورانه معلمان را بسنجند، نیاز به شاخص‌های ارزیابی دارند. این شاخص‌ها در جدول ۲ ذکر شده است. بزودی توضیحات مربوط به این شاخص‌ها در تارنمای الفتا به آدرس www.alefta.ir منتشر خواهد شد، تا علاوه بر داوران، برای عموم معلمان کشور نیز در دسترس باشد. توجه شود که در شاخص‌های داوری آثار، بر خلاف تصور رایج، تلفیق ۶ ساحت تربیتی در یک درس، امتیاز مثبت ندارد.

نکته سوم: جدول ۱، برای **تمام مقاطع تحصیلی (ابتدایی اول، ابتدایی دوم، متوسطه اول، متوسطه دوم)** طراحی شده است. معلمان و مربیان مدارس استثنایی و هنرآموزان هنرستان‌ها نیز ذیل هر یک از موضوعات جدول ۱ می‌توانند تجربیات نوآورانه‌ی خود را ارسال نمایند.

توجه به این نکته مهم است که آنچه بین مقاطع تحصیلی مختلف باید متفاوت باشد، توجه به دوره رشدی دانش‌آموزان در طراحی فعالیت‌ها است. به عنوان مثال، «ارتباط با خدا» یکی از موضوعات جدول ۱ است که باید فعالیت‌هایی برای آن، هم در مقطع ابتدایی و هم در مقطع متوسطه طراحی شود، اما فعالیت‌های طراحی شده‌ی این موضوع در دو مقطع، باید متناسب با سن و دوره‌ی رشدی دانش‌آموزان باشد.

نکته چهارم: تعداد موضوعاتی که معلمان می‌توانند تجربیاتشان را ذیل آن‌ها ثبت کنند، محدود نیست. لیکن اگر معلمی، چند ابتکار را در یک موضوع تجربه کرده باشد، تمام آن ابتکارات را باید به صورت یکجا ذیل همان موضوع ثبت کند و از ثبت جداگانه‌ی آن‌ها بپرهیزد. فرم ثبت تجربه نیز به‌نحوی طراحی شده که امکان ثبت چند فعالیت نوآورانه ذیل یک موضوع فراهم باشد.

نکته پنجم: تقدیرنامه فقط به آثاری تعلق می‌گیرد که **برگزیده‌ی** استانی و کشوری شده‌اند و صرف ارسال تجربه، موجب صدور تقدیرنامه نخواهد شد.

۸-۱-ج) جدول ۲ (شاخص‌های ارزیابی آثار بخش تک‌تجربه‌ها)

ردیف	شاخص
۱	کنجکاوسازی، دغدغه‌مند کردن و مسأله‌مند کردن دانش‌آموزان در ابتدای فعالیت یادگیری
۲	تناسب فعالیت‌های یادگیری طراحی و اجرا شده با دوره‌ی رشدی متربیان (توجه به سن مخاطب و ویژگی‌های عقلانی، عاطفی و ارادی متربیان در فعالیت‌های یادگیری)
۳	نوآوری‌های اثربخش در طراحی فعالیت‌های یادگیری
۴	توجه متوازن به ابعاد شناختی، گرایشی و مهارتی دانش‌آموزان در طراحی و اجرای فعالیت‌های یادگیری
۵	تنوع‌بخشی به موقعیت‌های یادگیری (صید و خلق موقعیت‌های متنوع یادگیری) نظیر: - استفاده از قالب‌های متنوع مانند اردو، بازی، بازی‌وارسازی، داستان، مناظره، تئاتر، سرود، مسابقه و نظیر آن در فعالیت‌های یاددهی - یادگیری - استفاده از روش‌های گروهی، گفتگویی و تعاملی به‌جای یادگیری انفرادی - استفاده از فرصت رویدادهای ملی و محلی مانند دستیابی کشور به پیشرفت‌های جدید علمی و فناوری، مسابقات تیم ملی، انتخابات، جشن‌ها و عزاهای ملی و محلی و ... در طراحی و اجرای فعالیت‌های یاددهی - یادگیری - استفاده از منابع تکمیلی متنوع و معتبر در فعالیت‌ها (منابع مکتوب و دیجیتال) - هم‌پیوندی فعالیت‌ها به صورت زنجیره‌ای از فعالیت‌های به‌هم مرتبط و هم‌افزا ذیل یک موضوع - استفاده از ظرفیت فضای فیزیکی شاد و هویت‌بخش مدرسه در طراحی و اجرای فعالیت‌ها - استفاده از ظرفیت فضای فیزیکی محیط‌های مکمل مدرسه مانند مساجد، پژوهش‌سراها، پارک‌های محله، موزه‌ها، کارگاه‌های مشاغل، کارخانه‌ها، مزارع و ... - استفاده از زمان‌های آزاد دانش‌آموزان هنگام حضور در مدرسه مانند زنگ تفریح و هنگام حضور در منزل - بهره‌مندی از آموزش‌دهنده‌های متنوع مانند دانش‌آموختگان همان مدرسه، خانواده‌ها و حتی دانش‌آموزان دارای صلاحیت
۶	ایجاد زمینه‌ی کشف برای دانش‌آموزان ب‌جای انتقال اطلاعات (استفاده از روش‌های تحقیقی، پرسش‌گرانه و جستجوگرانه، تجربه کردن، آزمایش کردن، قرار دادن دانش‌آموز در موقعیت حل مسائل واقعی یا نزدیک به واقعیت، مواجهه کردن دانش‌آموزان با مسائل چالشی که چندین راه‌حل دارند و ... ب‌جای ارائه‌ی مستقیم پاسخ‌های از پیش آماده)
۷	پیوند زدن فعالیت‌ها با تجارب واقعی زندگی متربیان (شبیه‌سازی موقعیت‌های یادگیری با تجربارب واقعی زندگی دانش‌آموزان)
۸	توجه به تفاوت‌های فردی متربیان یک کلاس در طراحی و اجرای فعالیت‌ها

۸-۲- مدارس پیشتاز تحول

۸-۲-الف) معرفی

در این بخش، مدیران مدارس تجربیات تحولی و نوآورانه‌ی مدرسه خود را که با همکاری کادر آموزشی و تربیتی انجام و منجر به تحول در چند بعد مدرسه مانند مدیریت و رهبری مدرسه، اجرای برنامه درسی و تربیتی مدرسه، محیط فیزیکی مدرسه، جو و فرهنگ حاکم بر مدرسه و رشد نیروی انسانی مدرسه شده است، به ثبت می‌رسانند.

تذکر مهم: مدیران مدارس باید مجموعه اقدامات و تجربیات نوآورانه‌ی خود را به صورت یکجا در یک کاربرگ ثبت و بارگذاری نمایند. یعنی متقاضیان شرکت در این بخش، می‌توانند تنها یک تجربه ثبت نمایند، اما کاربرگ به نحوی طراحی شده است که آن یک تجربه، شامل مجموعه‌ای از فعالیت‌های متنوع باشد.

۸-۲-ب) جدول شاخص‌های ارزیابی آثار بخش مدارس پیشتاز تحول

ردیف	شاخص‌ها	مؤلفه‌ها
۱	هویت مدرسه	الف) طراحی و اجرای عمده برنامه‌های مدرسه حول یک ایده مرکزی ب) برنامه‌ریزی منسجم برای فعالیت‌های مدرسه ج) یکپارچگی فعالیت‌های مدرسه د) حاکم‌بودن جو و فرهنگ ویژه در مدرسه (با اولویت مؤلفه‌های فرهنگ ایرانی-اسلامی مانند کرامت، عدالت، احسان و تعاون) ه) توجه به اقتضانات بوم (پاسخ‌گویی نیازها) در طراحی و اجرای برنامه‌های مدرسه
۲	مشارکت‌جویی و استفاده از ظرفیت‌ها	۳ شناسایی، فعال‌سازی و بکارگیری ظرفیت جامعه محلی، نهادها و دستگاه‌ها دیگر در تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، اجرا و نظارت برنامه‌ها ۳ شناسایی، فعال‌سازی و بکارگیری ظرفیت والدین در تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، اجرا و نظارت برنامه‌ها ۳ شناسایی، فعال‌سازی و بکارگیری ظرفیت کارکنان (معلمان، معاونان و...) در تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، اجرا و نظارت برنامه‌ها ۴ شناسایی، فعال‌سازی و بکارگیری ظرفیت دانش‌آموزان به صورت فردی و گروهی در تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، اجرا و نظارت برنامه‌ها
۳	طراحی و اجرای تحولی برنامه درسی	الف) توجه به ساحت‌های شش‌گانه در طراحی و اجرای برنامه‌ها با محوریت ساحت ساحت اعتقادی، عبادی و اخلاقی الف) صید و خلق موقعیت‌های متنوع یادگیری ب) تنوع‌بخشی به محتوا و منابع ج) پیوندزدن موقعیت‌های آموزشی و پرورشی با تجارب واقعی د) توجه به تفاوت‌های فردی در اجرای برنامه درسی ه) توجه به هویت دوره تحصیلی در طراحی موقعیت‌های یادگیری و) اجرای تلفیقی حوزه‌های مختلف موضوعی ز) ارزش‌یابی مؤثر در خدمت یادگیری

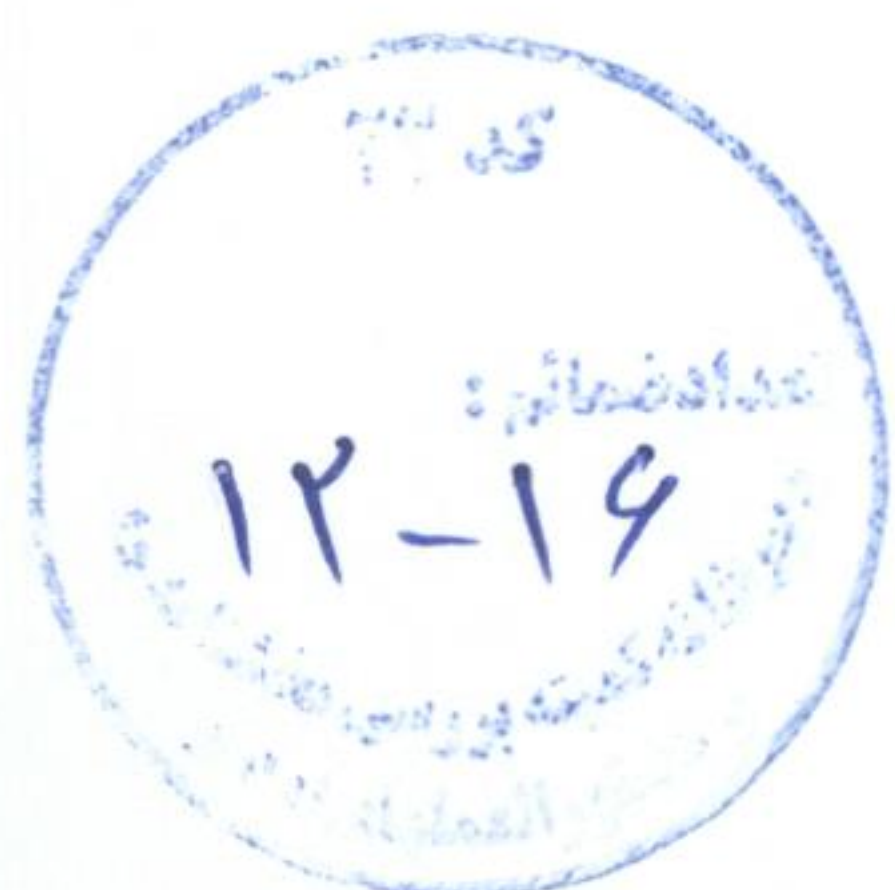

سازوکاری، هنگام اجرای تصمیمات از ظرفیت خانواده‌ها استفاده می‌کند؟ سازوکار مشارکت واقعی و غیرنمایشی خانواده در خودارزیابی مدرسه چیست؟		
مشارکت خانواده در فعالیتهای آموزشی و پرورشی مدرسه می‌تواند در چهار بعد تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، اجرا و نظارت و ارزیابی تجربه شده باشد. به عنوان مثال، در این بخش به سؤالاتی از این دست پاسخ داده می‌شود: خانواده‌ها و نمایندگان ایشان در چه سازوکاری در جریان مشکلات و مسائل آموزشی و پرورشی مدرسه قرار می‌گیرند؟ چگونه در طراحی برنامه‌های آموزشی و پرورشی به معلمان و مربیان کمک می‌کنند؟ در چه سازوکار بدون آسیبی، در اجرای برنامه‌های آموزشی و پرورشی کلاس و مدرسه مشارکت می‌کنند؟ در چه سازوکاری در ارزیابی کیفیت اجرای برنامه‌های آموزشی و پرورشی مدرسه مشارکت دارند؟	مشارکت خانواده‌ها در فعالیتهای آموزشی و پرورشی مدرسه	
تفاوت این موضوع با محور الگوهای برتر آموزش خانواده در این است که در این بخش، ابتکارات انجمن اولیاء و مربیان در استفاده از ظرفیتهای انسانی و محیطی و نهادهای مختلف برای توانمندسازی خانواده‌ها و طراحی و اجرای دوره‌های مؤثر توانمندسازی خانواده و نظیر آن ثبت می‌شود، اما در بخش الگوهای برتر آموزش خانواده، ابتکارات مدرسین خانواده در روش‌های آموزش خانواده ثبت می‌شود. به عنوان مثال، در این بخش به سؤالاتی از این دست پاسخ داده می‌شود: ظرفیت اساتید برای توانمندسازی خانواده‌ها بویژه در موضوع تربیت فرزند، در چه سازوکاری شناسایی و به‌کارگرفته شده‌اند؟ ظرفیت محیط‌های مختلف محله، روستا و شهر برای توانمندسازی خانواده‌ها بویژه در موضوع تربیت فرزند، در چه سازوکاری شناسایی و به‌کارگرفته شده‌اند؟ ظرفیت نهادها و دستگاه‌های مختلف محله، روستا و شهر برای توانمندسازی خانواده‌ها بویژه در موضوع تربیت فرزند، در چه سازوکاری شناسایی و به‌کارگرفته شده‌اند؟ در انتخاب موضوعات و شیوه برگزاری دوره‌ها یا تولید بسته‌های توانمندسازی خانواده‌ها، چه ابتکاراتی بخرج داده‌اند؟ در انگیزه‌بخشی به خانواده‌ها برای حضور جدی در دوره‌ها و استفاده از بسته‌های توانمندسازی، چه ابتکاراتی به‌کار رفته است؟	توانمندسازی خانواده‌ها	

۸-۳-ج) جدول ۵ (شاخص‌های ارزیابی آثار بخش انجمن اولیا و مربیان)

موضوعات	شاخص‌ها
الگوهای برتر آموزش خانواده	- نوآوری‌های اثربخش در طراحی فعالیت‌های یادگیری - برخورداری روش آموزش از چارچوب، انسجام و هدف مشخص - تناسب فعالیت‌های یادگیری طراحی و اجرا شده با نیازها و ویژگی‌های مخاطبان - بهره‌مندی از روش‌های آموزش جذاب، برانگیزاننده که موجب شور و نشاط در مخاطبان می‌شود. - استفاده از روش‌های تعاملی و گفتگومحور که مخاطبان در آن مشارکت فعال دارند - موفقیت در تنوع بخشی به موقعیت‌های یادگیری نظیر: میزان توجه به پیوند زدن فعالیت‌ها با تجارب واقعی زندگی اولیاء در تربیت فرزند، میزان توجه به استفاده از منابع تکمیلی متنوع و معتبر در فعالیت‌ها، میزان توجه به استفاده از ظرفیت فضاهای فیزیکی درون و بیرون مدرسه، استفاده از رشوهای متنوع مانند اردو، بازی، داستان، مسابقه و نظیر آن در تدریس - کیفیت مهارت بیانی و قدرت ارتباط‌گیری مدرس
مشارکت اولیا در مدیریت مدرسه	- میزان و کیفیت مشارکت‌جویی خانواده‌ها در تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، اجرا و نظارت بر امور مدیریتی مدرسه
مشارکت اولیا در فعالیت‌های آموزشی و پرورشی مدرسه	- میزان و کیفیت مشارکت‌جویی خانواده‌ها در تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری، اجرا و نظارت بر امور آموزشی و پرورشی مدرسه
توانمندسازی اولیای دانش آموزان	- میزان تنوع و نوآوری در طراحی و اجرای سازوکارهای توانمندسازی (استفاده از دوره‌ها، بسته‌ها، فضای مجازی و ...) - میزان تناسب موضوعات توانمندسازی با نیازهای واقعی خانواده‌ها - میزان استفاده از اساتید توانمند و واجد صلاحیت در توانمندسازی خانواده‌ها - میزان استفاده از منابع مکتوب و دیجیتال متنوع، معتبر، جذاب و مؤثر در توانمندسازی خانواده‌ها - میزان و کیفیت شناسایی و فعال‌سازی ظرفیت محیط‌های مختلف محله، روستا و شهر برای توانمندسازی خانواده‌ها - میزان و کیفیت شناسایی و فعال‌سازی ظرفیت نهادهای و دستگاه‌های مختلف محله، روستا و شهر برای توانمندسازی خانواده‌ها - میزان موفقیت در انگیزه‌بخشی به خانواده‌ها برای حضور جدی در دوره‌ها و استفاده از بسته‌های توانمندسازی

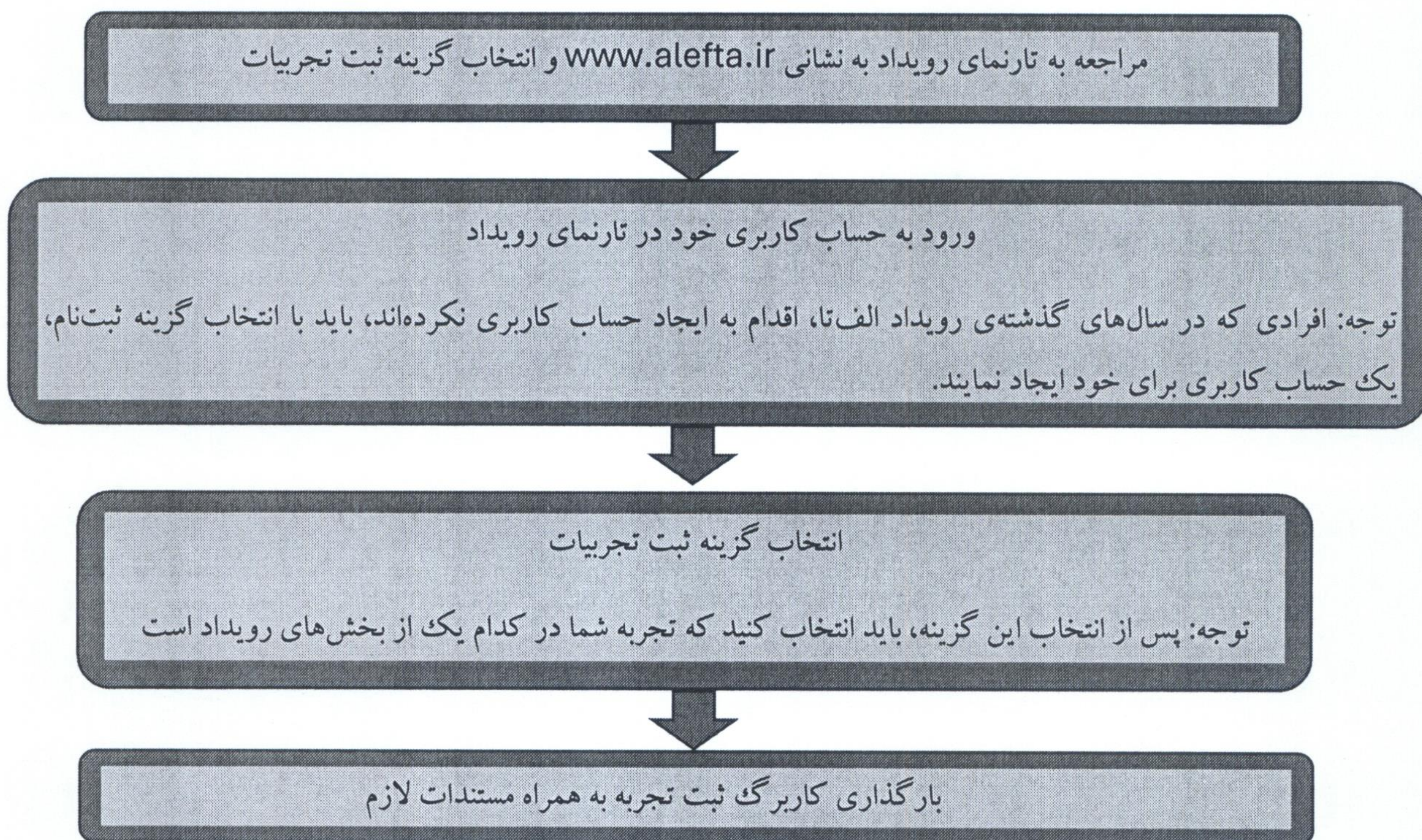
۸-۴) بخش ویژه: روایت‌گران تحول

در این بخش، روایت‌هایی ثبت می‌شوند که توسط معلمان نویسنده، مستندساز یا گوینده تولید شده باشند. این روایت‌ها باید در قالب متن، فیلم مستند کوتاه یا پادکست درباره‌ی یک مدرسه‌ی خوب، یک معلم خوب یا یک تجربه‌ی خوب معلمان تولید شده باشند.

شیوه‌نامه‌ی این بخش متعاقباً ارسال خواهد شد.

۹- شیوه ارسال تجربیات

۹-۱- فرآیند ثبت تجربیات در تارنمای رویداد

نکات

- ۱- برگزیدگان سال‌های گذشته، فقط در صورتی مجدداً برگزیده خواهند شد که تجربیات الهام‌بخش جدید و متفاوتی را ارائه کرده باشند. لذا تجربیاتی که در مرحله کشوری الف‌تای سال‌های گذشته، حائز رتبه برتر شده‌اند، ارسال نشوند.
- ۲- مستندات به صورت فشرده در قالب یک فایل zip یا rar یا mp4 ارسال شود.
- ۳- اجرای تجربه ارسالی حداکثر مربوط به دو سال تحصیلی اخیر باشد.

۹-۲- مهلت ثبت تجربیات

مهلت ثبت تجربیات از ۱ الی ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ است.

نکته ۱: شرکت‌کنندگان پیش از ثبت تجربه در سایت می‌توانند قبل از تاریخ ۱ اردیبهشت نسبت به آماده‌سازی فرم تجربه خود بپردازند و از تاریخ ۱ اردیبهشت نسبت به ثبت در تارنمای رویداد اقدام نمایند. برای مشاهده فرم ثبت تجربه در هریک از بخش‌ها می‌توانید به فایل‌های پیوست و برای دانلود فایل word به تارنمای رویداد الف‌تا مراجعه نمایید.

نکته ۲: فرآیند داوری تجربیات، سه روز بعد از بارگذاری آن‌ها آغاز می‌شود. لذا برای ویرایش تجربیات ثبت شده فقط ۳ روز مهلت وجود دارد.

۱۰- فرآیند داوری رویداد

فرآیند داوری هر یک از بخش‌های رویداد توسط دبیرخانه کشوری رویداد الفتا در دو مرحله استانی و کشوری انجام خواهد شد. در ادامه، این فرآیند توضیح داده شده است. شایان ذکر است که معیارها و شاخص‌های داوری رویداد در همه بخش‌ها بر اساس الگوی مفهومی مدرسه تراز سند تحول بنیادین و چارچوب شایستگی‌های پایه و عمومی نظام تربیت رسمی و عمومی انتخاب شده است.

۱۰-۱- مرحله استانی

در این مرحله، تجربیات هر استان به صورت جداگانه و طبق شاخص‌های اعلام شده در جداول همین شیوه‌نامه داوری خواهند شد. گفتنی است که این ارزیابی در بستر تارنمای الفتا انجام خواهد شد.

نکته مهم: تمامی تجربیات پیش از ورود به این مرحله پالایش خواهند شد و تجربیات فاقد شرایط لازم (نداشتن مستندات، بارگذاری اقدام پژوهی و مقالات بجای تجربه، تکراری و غیرتحویلی بودن تجربه و ...) وارد داوری مرحله استانی نخواهند شد.

بر اساس نتایج به دست آمده در این مرحله، برترین تجربیات استانی توسط دبیرخانه کشوری رویداد، جهت برگزاری نمایشگاه یا همایش استانی به اداره کل آموزش و پرورش استان معرفی خواهند شد.

۱۰-۲- مرحله کشوری

در این مرحله، تجربیات برتر استانی توسط داوران دبیرخانه کشوری داوری خواهند شد و تعدادی از تجربیات برتر در هر یک از بخش‌های رویداد برای حضور در نمایشگاه کشوری انتخاب می‌شوند. همچنین قابل توجه است که برای استان‌ها، سهمیه‌ای جهت حضور تجربیات در نمایشگاه کشوری در نظر گرفته نشده است، یعنی ممکن است از یک استان کم جمعیت ۱۰ تجربه و از یک استان پرجمعیت، فقط ۲ تجربه برای حضور در نمایشگاه کشوری انتخاب شود. به عبارت دیگر، ملاک حضور در نمایشگاه کشوری، فقط و فقط احراز کیفیت خوب تجربیات بر اساس شاخص‌های اعلامی است.

۱۰-۳- نحوه انتخاب داوران

ابتدا برگزیدگان دوره‌های پیشین الفتا و افراد معرفی شده از میان کارشناسان، معلمان و مدیران خبره و دارای تجربه در معاونت‌های آموزشی و پرورشی که توسط ادارات کل استان‌ها به دبیرخانه کشوری معرفی شده‌اند و همچنین افرادی از میان شرکت‌کنندگان در دوره‌های رهیاران تحول و تربیت مدرس سند تحول در دوره آموزشی داوری شرکت خواهند کرد و پس از کسب شایستگی لازم به عنوان داور انتخاب خواهند شد. شایان ذکر است، فقط افرادی می‌توانند به داوری آثار بپردازند که دوره مربوطه را با موفقیت سپری نمایند. این دوره توسط دبیرخانه کشوری برگزار خواهد شد (اطلاعات تکمیلی پیرامون زمان و نحوه برگزاری دوره آموزشی داوران از طریق دبیرخانه‌های مربوطه به داوران اعلام خواهد شد).

۱۰-۴- نحوه رسیدگی به اعتراضات

افرادی که نسبت به نتیجه داوری اعتراض دارند پس از اعلام نتیجه در مرحله استانی و کشوری، حداکثر تا ۳ روز از طریق حساب کاربری خود می‌توانند به ثبت اعتراض خود اقدام نمایند. اعتراضات در مرحله استانی توسط گروه‌های داوری در هر یک از استان‌ها و در مرحله کشوری توسط دبیرخانه کشوری بررسی خواهد شد.

کار برگ ثبت تک تجربه

یک عنوان برای تجربه‌ی خود انتخاب کنید (مختصر و گویا)

بیان مسأله

«مسأله یا مسائل کلیدی» شما که برای حل آن این تجارب نوآورانه را خلق نموده‌اید، کدام‌اند؟ به تعبیری، ایده‌ی تحولی شما برای حل چه مسأله یا مسائل مهمی طراحی شده است؟

توصیف تجربه

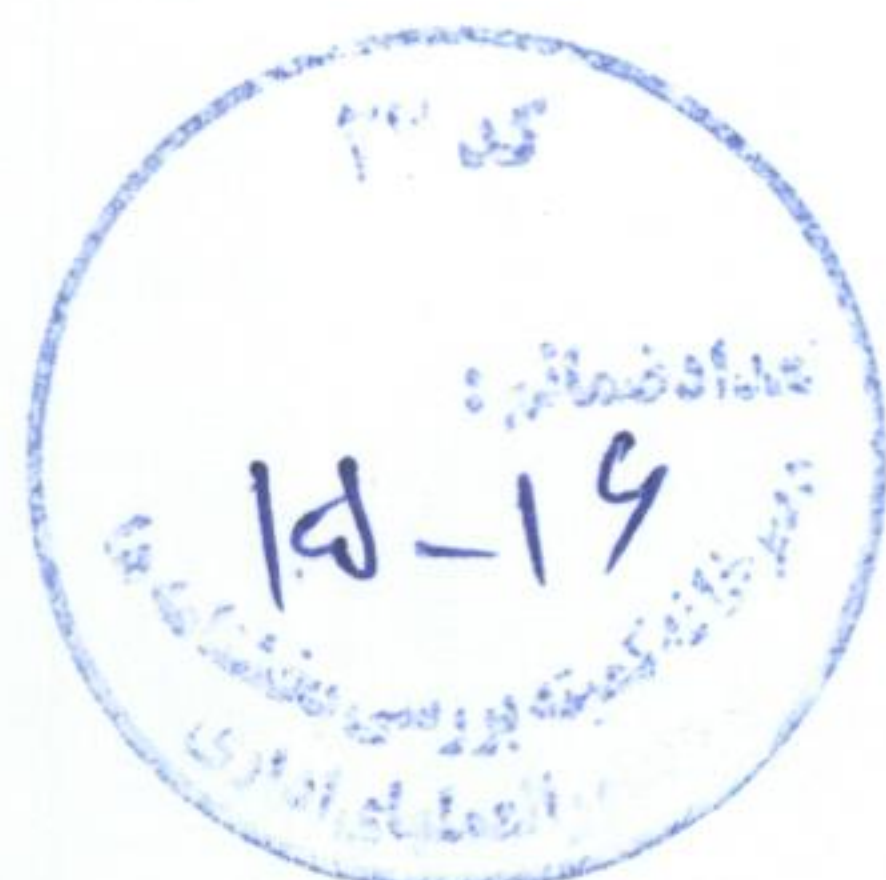
ابتکاراتی را که برای حل مسائل فوق انجام داده‌اید، به صورت گویا و کامل توصیف کنید. در این توصیف، محدودیت‌ها و ظرفیت‌ها، فرآیند انجام کارها، نحوه‌ی استفاده از منابع مکتوب و غیرمکتوب و محیط‌های یادگیری و موقعیت‌های تربیتی که خلق کرده‌اید را شرح دهید.

تحقق شاخص‌های مدرسه‌ی مطلوب

توضیح دهید شاخص‌های بخش تک تجربه‌ها چگونه در تجربه شما محقق شده است. این شاخص‌ها در جدول ۲ بند ۸-۱ این شیوه‌نامه ذکر شده‌اند.

بیان نتایج

اقدامات انجام‌شده‌ی شما، چه آثار و نتایجی داشته است؟

کاربرگ ثبت مدرسه پیشتاز

یک عنوان برای تجربه‌ی خود انتخاب کنید (مختصر و گویا)

بیان مسأله

در مدرسه‌ی شما چه «مسئله یا مسائل کلیدی» وجود داشت که این تجارب نوآورانه را برای حل آن اجرا نمودید؟ به تعبیری، ایده‌ی تحولی شما برای حل چه مسأله یا مسائل مهمی طراحی شده است؟

توصیف تجربه

در این توصیف، اقدامات نوآورانه‌ای را که در هر یک از ابعاد «مدیریت و رهبری مدرسه»، «اجرای برنامه درسی و تربیتی مدرسه»، «محیط فیزیکی مدرسه»، «جو و فرهنگ حاکم بر مدرسه» و «رشد نیروی انسانی مدرسه» برای حل مسائل فوق انجام داده‌اید، به‌صورت گویا و کامل شرح دهید. این توصیف باید شامل بیان محدودیت‌ها و ظرفیت‌ها، فرآیند انجام کارها و نحوه‌ی استفاده از امکانات و منابع باشد.

تحقق شاخص‌های مدرسه‌ی مطلوب

توضیح دهید شاخص‌های مدرسه‌ی مطلوب چگونه در مدرسه‌ی شما محقق شده است. این شاخص‌ها در جدول بند ۸-۲ این شیوه‌نامه ذکر شده‌اند.

بیان نتایج

اقدامات انجام‌شده‌ی شما، چه آثار و نتایجی در هر یک از ابعاد مدرسه داشته است؟

